

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. balandžio 14 d. Nr. 21RE-
(AG-181/01-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko (pranešėjas) ir Ingridos Sabaliauskienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos B. M. skundą dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja B. M. (toliau – ir pareiškėja, Administratorė) Komisijos prašo panaikinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – ir Tarnyba, atsakovė) 2025 m. vasario 7 d. įsakymą Nr. V4-18 „Dėl poveikio priemonės ir nurodymo nemokumo administratoriui B. M. skyrimo“ (toliau – Įsakymas) visa apimtimi.

Paaikšino, kad Įsakymu nuobauda pareiškėjai paskirta už Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 3 straipsnio 3, 5 punkto, 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 3 dalies, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3, 21 punktų, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimus administruojant du juridinius asmenis UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau - Įmonė1) ir UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau - Įmonė2) bankroto procesus.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimo (Įmonė1). Atsakovė 2025 m. vasario 6 d. išvadoje Nr. D4-483 (toliau – ir Išvada) nurodė, jog Administratorė, teikdama tvirtinti Įmonė1 administravimo išlaidų sąmatą, į ją neįtraukė pradinių administravimo išlaidų sumos. Atsakovė šį pažeidimą nustatė neteisėtai ir nemotyvuotai. Atsakovė po Išvados projekto pateikimo gavusi pareiškėjos pastabas, Išvadoje pati pripažino, jog informacija visgi buvo įtraukta (pažeidimo neteisėtumas), tačiau vis tiek nurodė, kad pažeidimas buvo padarytas, be to, Išvadoje nenurodė, kokių konkrečiai išlaidų administratorius neįtraukė į sąmatą (pažeidimo nemotyvuotumas). Pareiškėja pateikė įrodymus, kurie patvirtino, jog kreditoriai buvo supažindinti su administravimo išlaidų dokumentais, taip pat pareiškėja aiškiai detalizavo, kokiose konkrečiose pirmajam kreditorių susirinkimui pateiktoje tvirtinti administravimo išlaidų sąmatos dalyse informacija apie išlaidas iki pirmojo kreditorių susirinkimo buvo pateikta. Nei Išvados projekte nei Išvadoje nėra jokių kitų paaiškinimų, kodėl Įmonė1 bankroto procese buvo konstatuotas šis pažeidimas, t. y. nėra nurodyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 5 dalies 6 punkte reikalaujami sprendimo motyvai.

Pareiškėja nesutinka su Išvados teiginiu, kad kreditoriams pateiktuose dokumentuose nebuvo nurodyta, kokiais skaičiavimais pagrįstos kainos, pvz., buhalterinės apskaitos tvarkymo, transporto saugojimo išlaidos. Kreditoriams pateiktuose dokumentuose buvo nurodyta, jog išlaidas apskaitos tvarkymui skyrė teismas, įvertinęs išlaidų pagrįstumą, kad išlaidos apskaitos tvarkymui sumažintos nuo buvusių 2500 Eur/mėn. iki 2250 Eur/mėn., kreditoriams buvo pateikta teismo nutartis dėl išlaidų

patvirtinimo, taip pat kreditoriams pateikta sąskaita faktūra (SFCAR3133, 1452,00 Eur už 15 vnt. transporto priemonių saugojimą (80,00 Eur/vnt. + PVM).

Pareiškėja kartu su pastabomis atsakovei pateikė 2024 m. lapkričio 5 d. bei 2024 m. gruodžio 30 d. kreditorių susirinkimų protokolus. Šių susirinkimų metu administratorius kreditoriams pateikė administravimo išlaidų sąmatos ir faktiškai patirtų administravimo išlaidų ataskaitas, į kurias įeina visos išlaidos nuo bankroto proceso pradžios, kuomet buvo jau du kartus svarstyti ir patvirtinti nutarimai dėl administravimo išlaidų paskirstymo įkeistam ir neįkeistam turtui. Teisės aktuose nėra reglamentuota, kokios formos turi būti paskaičiavimai, kurie aptarti JANĮ 75 straipsnio 1 dalyje, tokios normos nenurodo ir atsakovė. Įmonės1 atveju kreditoriai, gavę administratoriaus bankroto proceso išlaidų sąmatą ir jos paskaičiavimus, pritarė administravimo išlaidų sąmatai, todėl, darytina išvada, jog kreditoriams pakako informacijos, jog pritarė administratoriaus pateiktai sąmatai ir ją pagrindžiantiems skaičiavimams, o tai reiškia, jog administratorius tinkamai pagrindė išlaidas. Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą, jog administravimo išlaidų sąmatą tvirtina kreditoriai, atsakovės subjektyvus vertinimas, jog nebuvo pateikti skaičiavimai yra teisiškai nereikšmingas, nepagrįstas teisės norma. Šiuo metu nevyksta jokie ginčai su kreditoriais dėl administravimo išlaidų, tokie ginčai nevyko ir iki šios dienos.

Administratorius įtraukė į administravimo išlaidų sąmatą pradinių administravimo išlaidų sumą, be to, nebuvo pažeisti skaidrumo principai, kadangi kreditoriai su visomis išlaidomis buvo supažindinti ne vieną kartą ir visais atvejais tiek sąmata, tiek patirtos faktinės išlaidos buvo patvirtintos, todėl nurodytas pažeidimas nebuvo padarytas. Atsakovė nepagrįstai konstatavo JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimą, dėl ko neteisėtai skyrė sankciją pareiškėjai.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimo (Įmonė1). Atsakovė Išvadoje nurodė, jog Administratorė savo pareigas vykdė neprofesionaliai, neužtikrindama aukšto savo profesinių žinių ir sugebėjimų lygio, nesielgė taip, kad būtų užtikrinta nepriekaištinga profesijos atstovo reputacija, t. y. apmokėjo 2024 m. liepos 16 d. UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašytą PVM sąskaitą-faktūrą Nr. 10802, kurios paslaugos pavadinimas nurodytas: „Už turto saugojimą“ (sąskaitos suma: 4 235 Eur), nors tarp Įmonės1 ir UAB „(duomenys neskelbtini)“ 2024 m. balandžio 24 d. sudarytoje Paslaugų teikimo sutartyje Nr. 2024/04/24/01 mokestis už tokią paslaugą nėra numatytas. Atsakovė šį pažeidimą konstatavo neteisėtai, nes faktiškai pažeidimo nebuvo, pareiškėja savo pastabose nurodė konkrečią sutarties vietą, kurioje Įmonė1 ir UAB „(duomenys neskelbtini)“ susitarė dėl transporto priemonių saugojimo, pateikė atsakovei sutartį, tačiau atsakovė jų nevertino. Atsakovė nepagrįstai konstatavo minėtą pažeidimą, dėl ko neteisėtai skyrė sankciją pareiškėjai.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 3 dalies, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimo (Įmonė1). Išvadoje nurodyta, jog pareiškėja padarė pažeidimą, nes administratorius pirkė paslaugas iš subjekto (UAB (duomenys neskelbtini), bendra PVM sąskaitų-faktūrų suma iš viso: 1 036,48 Eur), kurio vienintelis akcininkas yra pareiškėjos sutuoktinis, t. y. galutinis naudos gavėjas, kuris taip pat laikotarpiu nuo 2019 m. spalio 18 d. iki 2022 m. kovo 3 d. buvo įdarbintas pas administratorių juridinį asmenį ir tokia informacija nepateikta kreditoriams bei nepagrįstas toks paslaugų pirkimas per tarpininką (kai administratorius pats yra juridinis asmuo), o iš pateiktų dokumentų nėra aišku, ar paslaugos teiktos būtent Įmonė1. Atsakovė nesigilino į sandorio esmę ir jį vertino paviršutiniškai, nesiaiškino sandorio sudarymo priežasčių. Pareiškėja pastabose nurodė, jog, įvertinęs teikiamų paslaugų kiekį, pašto kurjeris nesudaro tiesioginių sutarčių su bankrutuojančiu ar restruktūrizuojamu juridiniu asmeniu dėl jo teisinio statuso ir atsiskaitymo rizikos. Dėl šios priežasties Įmonė1 neturėjo galimybės sudaryti sutarties su pašto kurjeriu, nes jai yra iškelta bankroto byla. Todėl buvo sudaryta sutartis su tarpininku, kuris yra sudaręs sutartį tiesiogiai su pašto kurjeriu. Įmonės1 ir UAB „(duomenys neskelbtini)“ sutartyje nenumatyti jokie papildomi mokesčiai už kompensuojamas sąnaudas, taip pat nenumatytas joks pelnas iš sutarties vykdymo, t. y. šalių sutarties sąlygos yra identiškos toms, kurios būtų jei sutartis hipotetiškai būtų sudaryta tiesiogiai su pašto kurjeriu. Nors pareiškėja nurodė priežastis, dėl kurių pasirinktas toks sąnaudų kompensavimo modelis, tačiau atsakovė jas atmetė be jokių motyvų, taip pat nenurodė, kaip buvo pažeistos JANĮ 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos. Vien tai, jog sąnaudų kompensavimo sąskaitą pateikė su

pareiškėjos sutuoktiniu susijusio asmens valdoma įmonė, savaime nereiškia, kad sandorio šalys buvo suinteresuotos bylos baigtimi. Pašto išlaidų reikalingumą pareiškėja pagrindė tokias sumas įrodančiais dokumentais, todėl neegzistavo prielaidos piktnaudžiavimui. Išvadoje taip pat nurodyta, kad aplinkybės dėl sąsajų nebuvo atskleistos Įmonės1 kreditoriams, tačiau jokie teisės aktai nenustato administratoriui pareigos atskleisti tokias paslaugų pirkimo/teikimo/kompensavimo sąsajas su susijusiais asmenimis. JANĮ numato tam tikrus draudimus administratoriui ir su juo susijusiems asmenims dėl administruojamos įmonės turto pirkimo, tačiau nenumato nei draudimo pirkti paslaugas iš susijusių asmenų, nei išviešinti tokius pirkimus. Administratorius negali pažeisti neegzistuojančios teisės normos ir negali būti nubaustas už veiksmus, kurių jam teisės aktai atlikti nedraudžia. Atsakovės rekomendacijos yra sudarytos 2024 m. lapkričio 27 d., t. y. jau po atlikto patikrinimo, todėl jos negali būti taikomos atgaline data. Pareiškėja pateikė išsamią informaciją ir dokumentus, iš kurių galima nustatyti tiek išlaidų dydį, tiek jų priskyrimą Įmonei1, tačiau atsakovė Išvadoje vis tiek nurodė, jog jai nėra aišku, ar paslaugos teiktos būtent Įmonei1. Vien tai, kad paslaugos įsigytos iš įmonių turinčių netiesioginį ryšį su administratoriumi ar pareiškėja, savaime nelemia nemokios įmonės ar jos kreditorių pažeidimo, nes nėra ginčo, kad paslaugos buvo reikalingos, jos buvo suteiktos, kreditoriai sąmatoje numatė lėšas paslaugų įsigijimui ir patvirtino tokių paslaugų įsigijimą. Administratorius neturėjo teisinio suinteresuotumo bylos baigtimi sudarydamas sandorį su UAB „(duomenys neskelbtini)“, paslaugą teikęs asmuo negavo jokios naudos iš sandorio, Įmonė1 dėl sudaryto sandorio patyrė mažiau kaštų nei būtų patyrusi, jei hipotetiškai būtų sudariusi sutartį tiesiogiai su pašto kurjeriu, administratorius valdė įmonės turtą nepažeisdamas JANĮ nuostatų ir gynė kreditorių interesus – ėmėsi veiksmų, kad jie būtų tinkamai ir laiku informuoti apie bankroto procesą bei kreditorių susirinkimą.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktu, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimo (Įmonė1). Išvadoje nurodyta, jog pagal atsakovei pateiktus duomenis Įmonės1 bankroto proceso metu buvo patirta 30 800,98 Eur administravimo išlaidų. Atsakovė pareiškėjai nepateikė jokios informacijos apie tai, kaip buvo nustatyta minėta suma. Atsakovės apskaičiuotą 30 799,98 Eur administravimo išlaidų sumą sudaro sąskaitų faktūrų bei darbo užmokesčio žiniaraščių suma. Administratorė per Nemokumo procesų informacinį portalą (toliau – Portalas) yra pateikusi informaciją apie iki 2024 m. liepos 31 d. gautus išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Sugretinus duomenis, matyti, jog atsakovė patikrinimo išvadoje niekaip nepasisakė dėl 13 905,68 Eur (44 705,66 Eur – 30 799,98 Eur = 13 905,68 Eur) administravimo išlaidų dokumentų, nepaisant to, jog tokius duomenis turėjo. Akivaizdu, kad atsakovė Išvadoje nevertino dalies dokumentų, todėl padarė neteisingas išvadas dėl faktiškai patirtų administravimo išlaidų dydžio. Atsakovė patikrinimo išvadoje apie Įmonės1 administravimo išlaidų apmokėjimą analizavo banko sąskaitų išrašus už laikotarpį nuo bankroto proceso pradžios iki 2024 m. birželio 17 d., tačiau pirkimo dokumentus analizavo už ilgesnį laikotarpį iki 2024 m. liepos 31 d. Atsakovė neprašė pareiškėjos pateikti banko sąskaitos išrašo už tokį patį laikotarpį, už kurį atsakovė tikrino sąskaitas faktūras. Atsakovė vadovavosi skirtingų laikotarpių duomenimis bei sumaišė sąnaudas (dokumentus) su išlaidomis (pinigų išmokomis) ir dėl to padarė neteisingus skaičiavimus. Tarnyba į pareiškėjos pateiktus argumentus dėl Tarnybos padarytų skaičiavimo klaidų neatsižvelgė.

Išvadoje surašytos faktinės aplinkybės yra neteisingos, pareiškėja per Portalą pateikė visus administravimo išlaidas pagrindžiančius dokumentus, kurių suma yra 44 705,66 Eur, o atsakovės patikrinimo išvadoje nurodyta 30 800,98 Eur išlaidų suma yra neteisinga, nes atsakovė neįtraukė didelės dalies dokumentų. Pareiškėja per Portalą pateikė teisingą informaciją apie apmokėtas administravimo išlaidas 42 245,89 Eur sumai. Tarnyba nepagrįstai konstatavo JANĮ pažeidimą, todėl neteisėtai skyrė sankciją.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktu, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimo (Įmonė2). Išvadoje nurodyta, jog administratorius, teikdamas 2024 m. liepos 18 d. Įmonės2 kreditorių susirinkimui tvirtinti patikslintą Įmonės2 administravimo išlaidų sąmatą, jos nepagrindė skaičiavimais bei objektyviu poreikiu ir būtinumu. Tokia Tarnybos išvada yra nepagrįsta, kadangi informacija buvo pateikta, o pareiškėja teikė papildomus paaiškinimus, tačiau atsakovė į jų nevertino.

Šaukiant 2024 m. liepos 18 d. kreditorių susirinkimą kreditoriams buvo pateiktas išlaidų poreikio pagrindimas – Įmonė2 priklausau neparduotas turtas (metaliniai narveliai audinių laikymui – 5182 vnt., vandens tiekimo įranga, žvėrelių apdirbimo staklės, odos tempimo įrenginys, pašarų dalinimo bunkeris). Visas šis turtas nėra realizuotas, bei sumontuotas privačioje valdoje. Preliminariais skaičiavimais, šio turto demontavimas, transportavimas, teritorijos sutvarkymas ir atstatymas į pradinę padėtį gali kainuoti iki 8 000,00 EUR plius PVM (išlaidų apskaičiavimas). Kreditorių susirinkimui taip pat buvo pateiktas fizinio asmens reikalavimas atlaisvinti jam priklausančias patalpas/teritoriją kur laikomas Įmonės2 turtas (išlaidų poreikis ir būtinumas). Kreditoriams nekilo abejonių - patvirtinta iki 8 000 Eur + PVM išlaidų riba. Ši suma buvo nustatyta atlikus preliminarą rangovų apklausą, o kreditoriams pateikta padarytos apklausos išvada. Todėl darytina išvada, jog kreditoriams pakako informacijos, jog pritarę administratoriaus pateiktai šamatai ir ją pagrindžiantiems skaičiavimams, o tai reiškia, jog administratorius tinkamai pagrindė išlaidas.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimo (Įmonė2). Išvadoje nurodyta, jog administratoriaus teikiama informacija patikrinimui nurodant patirtas Įmonės2 bankroto proceso administravimo išlaidas ir priištus įsipareigojimus, nesutampa su teikiama informacija kreditoriams Portale (patikrinimui nurodyta – 20 993,94 Eur; Portale – 14 723,72 Eur, t. y. 6 270,22 Eur mažesnė suma). Šis pažeidimas pareiškėjai buvo priskirtas nepagrįstai, kadangi atsakovė pareiškėjai perkėlė kitų administratoriaus darbuotojų atsakomybę.

Pareiškėja Įmonės2 bankroto procesą administruojančiu administratoriaus darbuotoju buvo paskirta 2024 m. sausio 25 d., nuo šios dienos iki patikrinimo dienos pareiškėja buvo atsakinga už išlaidų per Portalą pateikimą nuo 2024 m. sausio mėnesio. Įmonė2 2024 m. sausio mėn. patyrė 151,25 Eur, o gegužės mėn. - 90,75 Eur administravimo išlaidų. Šios išlaidos buvo pateiktos per Portalą, taip pat pateikti išlaidas pagrindžiantys dokumentai. Portalo informacija apie administravimo išlaidas pateikiama sumine išraiška, kuomet einamojo mėnesio išlaidos yra pridedamos prie iki einamojo mėnesio patirtų išlaidų sumos. Pareiškėja pati neteikė informacijos per Portalą už laikotarpį iki 2024 m. sausio mėn., todėl jai negalėjo būti priskirtas atsakovės nurodytas pažeidimas. Šiuo atveju administratorius (juridinis asmuo) atsakingas už viso bankroto proceso laikotarpį, o darbuotojas atsakingas už savo buvimo administratoriaus įgaliotu asmeniu procese laikotarpį. Pareiškėjai gali būti nustatomas pažeidimas tik už minėtų 2024 m. sausio ir gegužės mėnesių informacijos teikimą, tačiau ši informacija per Portalą buvo pateikta. Atsakovė priskirdama šį pažeidimą pareiškėjai, neteisingai nustatė asmenų atsakomybės ribas. Atsakovė išlaidas vertino ne per pinigų išmokas, tačiau per dokumentų sumą, tokia analizė yra neteisinga, kadangi Portale yra įvedami lėšų, o ne dokumentų duomenys.

Atsakovė pareiškėjai nepateikė jokios informacijos apie tai, kaip buvo nustatyta menama 14 723,72 Eur suma, todėl pareiškėja sudėjo Išvadoje nurodytus atsakovės pabrauktus skaičius. Sudėjus skaičius Įmonės2 duomenų lentelėje, nustatyta, kad atsakovės nurodomą 6 270,22 Eur išlaidų skirtumą sudaro išankstinės sąskaitos faktūros 2021-02-23 Serija TDS Nr. 21001 suma. Šį dokumentą atsakovė be pagrindo prilygino PVM sąskaitai faktūrai ir be pagrindo ją įtraukė į savo skaičiavimus, kadangi analogiškoje situacijoje kitos išankstinės sąskaitos faktūros 2021-03-15 Serija SKL Nr. 174 į savo skaičiavimus jau neįtraukė (1 694,00 Eur). Jei atsakovė, vertindama Įmonės2 išlaidų dokumentus, juos būtų vertinusi vienodai, tokiu atveju ji apskritai neturėjo nustatyti skirtumo, nes jos skaičiavimai turėjo sutapti su Portale pateiktais dokumentais. Šis pažeidimas nebuvo nurodytas patikrinimo Išvados projekte ir tik vėliau nurodytas Išvadoje, todėl pareiškėja negalėjo pateikti savo paaiškinimų. Išvados projekte pareiškėja buvo kaltinama padariusi vienokią pažeidimą, pareiškėjai pateikus paaiškinimus, šį pažeidimą pašalino, tačiau į Išvadą įtraukė jau kitą pažeidimą, už kurį skyrė sankciją. Pareiškėjai buvo neteisėtai perkeltos kitų asmenų atsakomybės, o atsakovė savo išlaidų skaičiavimus atliko neteisingai ir taikė dvigubus tapačių įrodymų vertinimo standartus.

Visos aukščiau nurodytos Tarnybos patikrinimo metu padarytos klaidos, neteisingi skaičiavimai, klaidingi dokumentų vertinimai, skirtingi identiškų situacijų vertinimai lėmė tai, jog pareiškėjai be jokio pagrindo buvo pritaikyta sankcija. Iš atsakovės nurodomų pareiškėjos neva padarytų šešių pažeidimų, net keturi buvo konstatuoti remiantis klaidingais objektyviais įrodymais ir apsirikimais. Pareiškėja savo funkcijas vykdė ir atliko tinkamai, tai patvirtina rašytiniai įrodymai.

Atsakovė padarė klaidingą dokumentų ir situacijos analizę, be to, ji padarė klaidas, nustatydama ne kurį nors vieną, tačiau visus pareiškėjai priskirtus pažeidimus.

Tarnyba su pareiškėjos skundo argumentais nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime išdėstė faktines aplinkybes bei pateikė atsikirtimus į pareiškėjos skundo argumentus.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimo (Įmonė1). Skunde Pareiškėja teigia, kad administratorius įtraukė į administravimo išlaidų sąmatą pradinių administravimo išlaidų sumą, be to, nebuvo pažeisti skaidrumo principai, kadangi kreditoriai su visomis išlaidomis buvo supažindinti ne vieną kartą ir visais atvejais tiek sąmata, tiek patirtos faktinės išlaidos buvo patvirtintos, todėl nurodytas pažeidimas nebuvo padarytas.

Tarnyba pažymi, kad Vilniaus apygardos teismo 2024 m. kovo 25 d. nutartimi, įsiteisėjusia 2024 m. balandžio 4 d., Įmonė1 iškelta bankroto byla, vadinasi, nemokumo administratorius UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – Administratorius) turėjo pateikti teismui tvirtinti pradinę bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą iki 2024 m. balandžio 24 d. Tarnyba nustatė, kad 2024 m. balandžio 18 d. Administratorius pateikė teismui prašymą dėl administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo, kuriuo prašė teismo patvirtinti šią Įmonė1 sąmatą: 1) juridinio asmens buhalterinės apskaitos tvarkymo – 7 500 Eur; 2) transporto priemonių transportavimo, išlaikymo ir saugojimo išlaidos – 55 809,65 Eur; 3) baldų ir trumpalaikio turto transportavimo, išlaikymo ir saugojimo išlaidos – 4 235 Eur; 4) dokumentų saugojimo, išlaidos – 1 016,40 Eur; 5) bylinėjimosi ir teisinės pagalbos išlaidos – 7 500 Eur; 6) pašto išlaidos – 1 855 Eur; 7) organizacinės išlaidos – 2 285,47 Eur. Iš viso: 80 201,52 Eur. Vilniaus apygardos teismo 2024 m. gegužės 3 d. nutartimi buvo patvirtinta pradinė Įmonė1 administravimo išlaidų sąmata 80 201,52 Eur, kurią Administratorius turi teisę naudoti administravimo išlaidoms apmokėti iki pirmojo kreditorių susirinkimo. Šia teismo nutartimi taip pat nutarta tenkinti Administratoriaus prašymą dėl bazinio atlygio padidinimo ir patvirtinti 29 349,50 Eur bazinį atlygį Administratoriui. Po Administratoriaus supažindinimo su Išvados projektu, buvo pateikti duomenys, pagrindžiantys, kad 2024 m. birželio 21 d. el. paštu Įmonė1 kreditoriams buvo pateikta informacija ir dokumentai dėl pradinių patirtų Įmonė1 administravimo išlaidų panaudojimo, tačiau Administratorius, teikdamas pirmajam Įmonė1 kreditorių susirinkimui tvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, nenurodė, kokiais skaičiavimais yra pagrįstos nurodytos pradinės kainos, pvz., buhalterinės apskaitos tvarkymo 2 500 Eur/mėn. ar 2 250 Eur/mėn.; transporto saugojimo išlaidos iki 80 Eur + PVM. Tarnybos vertinimu, nemokumo administratorius turi gebėti objektyviais duomenimis pagrįsti patirtų, planuojamų patirti išlaidų būtinumą ir jų pagrįstumą, o atsižvelgiant į tai, kad Administratorius, teikdamas tvirtinti Įmonė1 administravimo išlaidų sąmatą nenurodė, kokiais skaičiavimais yra pagrįstos nurodytos pradinės kainos, nėra pagrindo teigti, kad JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimas buvo nustatytas neteisėtai ir nemotyvuotai.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimo (Įmonė1). 2024 m. balandžio 24 d. tarp Įmonė1, atstovaujamos pareiškėjos ir UAB „(duomenys neskelbtini)“, atstovaujamos automobilių prekybos direktoriaus G. Č., sudaryta Paslaugų teikimo sutartis, pagal kurią Įmonė1 teikiamos turto perėmimo, parengimo pardavimui, valymo, pardavimo paslaugos. Paslaugų kainos sutartyje numatytos nuo 175 iki 1 500 Eur už atitinkamas paslaugas. Sutartyje nurodytos konkrečios transporto priemonės, kurios yra saugomos paslaugų teikėjo (saugojimo mokestis nėra numatytas). Patikrinimo metu Tarnyba nustatė, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ Įmonė1 išrašė 2024 m. liepos 16 d. PVM sąskaitą-faktūrą Serija VAP Nr. 3711998: paslaugos pavadinimas – „Už turto saugojimą“, kiekis – 20, suma iš viso – 4 235 Eur. Minėta PVM sąskaita-faktūra nedetalizuota, prie jos nebuvo pridėti darbų atlikimo aktai, suvestinės ar kt. dokumentai, taip pat nebuvo nustatyta, kad ji būtų apmokėta. Anksčiau minėta paslaugų teikimo sutartis su UAB „(duomenys neskelbtini)“ buvo sudaryta dėl turto perėmimo, parengimo pardavimui, valymo, pardavimo paslaugų, tačiau 2024 m. liepos 16 d. PVM sąskaita-faktūra išrašyta už turto saugojimo paslaugą, t. y. ne už šioje sutartyje numatytą paslaugą. Todėl Tarnyba konstatavo JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimą, nes Administratorius savo pareigas vykdė neprofesionaliai, neužtikrindamas aukšto savo profesinių žinių ir sugebėjimų lygio, nesielgė taip, kad būtų užtikrinta nepriekaištinga profesijos atstovo reputacija, t. y. apmokėjo išrašytą PVM sąskaitą-

faktūrą, kurios paslaugos pavadinimas nurodytas: „Už turto saugojimą“, nors 2024 m. balandžio 24 d. sudarytoje Paslaugų teikimo sutartyje mokestis už tokią paslaugą nėra numatytas.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 3 dalies, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktu pažeidimo (Įmonė1). 2024 m. balandžio 4 d. tarp Įmonės1, atstovaujamos pareiškėjos, ir UAB „(duomenys neskelbtini)“, atstovaujamo direktoriaus J. S., sudaryta Paslaugų teikimo sutartis, kurios 1.1 papunktyje numatyta, kad vykdytojas įsipareigoja registruoti užsakovo pateiktą paštu siunčiamą korespondenciją UAB „(duomenys neskelbtini)“ sistemoje ir organizuoti korespondencijos perdavimą pašto kurjeriui. Paslaugų teikimo kaina minėtoje sutartyje nėra konkrečiai numatyta, nurodyta, kad sąskaitos apmokamos už faktiškai pateiktą korespondencijos kiekį pagal UAB „(duomenys neskelbtini)“ nustatytus įkainius. Atliekamo patikrinimo metu buvo nustatyta, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ Įmonė1 išrašė šias PVM sąskaitas-faktūras: 1) 2024 m. gegužės 6 d. Serija KAM Nr. 240033, pavadinimas: „Korespondencijos siuntos paslaugos“, kiekis – 1, suma iš viso su PVM – 798,04 Eur (ši sąskaita nedetalizuota). Prie šios sąskaitos pridėta 2024-04-30 UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašyta PVM sąskaita-faktūra UAB „(duomenys neskelbtini)“ Serija SAM Nr. 0115704, kurioje nurodyti paslaugų pavadinimai, pvz.: „I zona, iki 50 g. Lietuva“, suma iš viso su PVM – 1 123,66 Eur. Tačiau iš minėtos UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašytos sąskaitos nebuvo galimybės nustatyti, kokios konkrečiai korespondencijos siuntimo paslaugos buvo atliktos būtent Įmonės1 bankroto procese; 2) 2024 m. liepos 8 d. Serija KAB Nr. 240044, pavadinimas: „Korespondencijos siuntos paslaugos“, kiekis – 1, suma iš viso su PVM – 238,44 Eur (ši sąskaita nedetalizuota).

Vadovaujantis Juridinių asmenų registro duomenimis, nustatyta, kad: Administratoriaus direktore nuo 2024-01-25 iki Išvados surašymo dienos ir vienintele akcininke nuo 2018 m. vasario 28 d. iki Išvados surašymo dienos yra pareiškėja; UAB „(duomenys neskelbtini)“ direktoriumi nuo 2020 m. gruodžio 23 d. iki Išvados surašymo dienos yra J. S.; vieninteliu akcininku nuo 2017 m. lapkričio 24 d. iki Išvados surašymo dienos yra T. M., t. y. pareiškėjos (Administratoriaus paskirtos atsakingos darbuotojos administruoti Įmonės1 bankroto procesą) sutuoktinis, kuris taip pat nuo 2019 m. spalio 18 d. iki 2022 m. kovo 3 d. buvo įdarbintas pas Administratorių juridinį asmenį. Duomenų, kad anksčiau nurodytos sąsajos būtų atskleistos Įmonės1 kreditoriams, Tarnyba nenustatė. Tarnybos vertinimu šie pareiškėjos nuomonėje dėl išvados projekto nurodyti argumentai negali būti laikomi pagrįstais, sudarant paslaugų teikimo sutartį su susijusiais asmenimis, tokia situacija neatitinka JANĮ 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos. Pareiškėja nenurodė Tarnybai objektyvių priežasčių, kodėl minėtas paslaugas buvo būtina įsigyti iš susijusio asmens, o ne tiesiogiai iš paslaugų teikėjo. Tarnybos nuomone, pagrįstai konstatuotas JANĮ pažeidimas.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktu, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimo (Įmonė1). Pagal gautus duomenis (Išvados 7-10 puslapiuose nurodytas PVM sąskaitas-faktūras), Įmonės1 bankroto procese išlaidų patirta iš viso: 30 800,98 Eur (Portale Administratorius nurodė 42 245,89 Eur, t. y. 11 444,91 Eur didesnę sumą). Patikrinimo metu Administratorius minėto administravimo išlaidų sąmatos sumų skirtumo nepaaiškino. Nuomonėje pareiškėja objektyviai nepaaiškino, dėl kokių priežasčių Portale nurodyta Įmonės1 administravimo išlaidų suma nurodyta didesnė nei realiai patirta ir (ar) prisiimta įsipareigojimų. Todėl Tarnyba pagrįstai konstatavo JANĮ pažeidimą. Tarnybos turimais duomenimis, 2024 m. gruodžio 30 d. Įmonės1 kreditorių susirinkimui Administratorius pateikė kreditoriams detalią informaciją apie Įmonės1 bankroto procese patirtas ir apmokėtas administravimo išlaidas (išlaidas pagrindžiantys dokumentai taip pat patalpinti į Portalą), pareiškėja 2025 m. kovo 6 d. pateikė Tarnybai pranešimą, kuriuo informavo, kad Įmonės1 informacija, pateikta per Portalą yra teisinga, jos koreguoti nėra pagrindo.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktu, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimo (Įmonė2). Atliekant patikrinimą, nustatyta, kad 2024 m. liepos 18 d. vykusiame Įmonės2 kreditorių susirinkime 2-uoju darbotvarkės klausimu Administratorius kreditoriams pasiūlė priimti nutarimo projektą: „Teritorijos sutvarkymui, įrangos demontavimui ir transportavimui skirti vienkartinę išmoką sumoje ne daugiau kaip 8.000,00 Eur + PVM“. Šis Administratoriaus pasiūlytas nutarimo projektas nebuvo patvirtintas Įmonės2 kreditorių. Nebuvo nustatyta, kad Administratorius, siūlydamas Įmonės2 kreditorių susirinkimui patikslinti Įmonės2 administravimo išlaidų sąmatą, būtų

ją pagrindęs skaičiavimais, objektyviu poreikiu ir būtinumu ar būtų pateikęs numatomas išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Todėl Tarnyba pagrįstai konstatavo JANĮ pažeidimą.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktu, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimo (Įmonė2). Pagal Portale Administratoriaus pateiktus duomenis apie Įmonė2 administravimo išlaidas matyti, kad laikotarpiu nuo 2019 m. kovo 5 d. (teismo nutarties išskelti Įmonė2 bankroto bylą įsiteisėjimo data) iki 2024 m. liepos mėn. (ataskaitinis laikotarpis patikrinimo pradžios dienai) Įmonė2 patvirtintas administravimo išlaidas sudarė 24 141,35 Eur, o patirtas išlaidas – 14 732,72 Eur. Tarnyba nustatė, kad Įmonė2 bankroto procese išlaidų patirta iš viso: 20 993,94 Eur (į šią sumą neįskaičiuota: Administratoriui be sąskaitos ar kt. dokumento atliktas mokėjimas 400 Eur; UAB „(duomenys neskelbtini)“ be sąskaitų ar kt. dokumentų atlikti mokėjimai – 5 468 Eur) (Portale Administratorius nurodė 14 723,72 Eur, t. y. 6 270,22 Eur mažesnę sumą). Patikrinimo metu Administratorius minėto administravimo išlaidų sąmatos sumų skirtumo nepaaiškino. Todėl pagrįstai konstatuotas JANĮ pažeidimas. Pareiškėja 2025 m. kovo 6 d. Tarnybą informavo, kad Įmonė2 administravimo išlaidų dokumentai ir išlaidų informacija Portale buvo patikslinti bei į išlaidų sumą buvo papildomai įtraukta 1 600,00 Eur išlaidų suma, kurią sudarė teismo nustatytas mokestis už ekspertizės atlikimą. Dėl pareiškėjos argumento, kad ji pati neteikė informacijos per Portalą už laikotarpį iki 2024 m. sausio mėn., todėl jai negali būti priskirtas nustatytas pažeidimas, pažymi, kad Administratorius juridinis asmuo nuo 2024 m. sausio 25 d. iki šiol buvo paskyręs atsakinga darbuotoja Įmonė2 bankroto procese pareiškėją, todėl jai taikoma atsakomybė už laikotarpį nuo 2024 m. sausio 25 d.

Skundas tenkintinas iš dalies

Remiantis byloje esančia medžiaga, nustatyta, kad 2024 m. birželio 5 d. raštu Nr. (10.10 E) D2-1326 Tarnyba informavo Administratorių, kad bus atliekamas tikslinis planinis veiklos patikrinimas administruojant Įmonė1, Įmonė2 ir bankrutuojančios A. G. Įmonė3 (toliau – Įmonė3) bankroto procesus, bei paprašė pateikti informaciją.

2024 m. liepos 1 d. Tarnyba gavo Administratoriaus patikrinimui pateiktus paaiškinimus ir dokumentus dėl Įmonė1, 2024 m. liepos 2 d. - dėl Įmonė3, o 2024 m. liepos 16 d. - dėl Įmonė2.

2025 m. sausio 23 d. Tarnyba elektroniniu paštu pateikė Administratoriui, taip pat ir pareiškėjai išvados projektą susipažinimui.

2025 m. sausio 30 d. pareiškėja pateikė Tarnybai pastabas dėl patikrinimo išvados projekto.

2025 m. vasario 6 d. Tarnyba priėmė išvadą Nr. D4-483 „Dėl nemokumo administratoriaus UAB Verslo valdymo centro tikslinio planinio veiklos patikrinimo“ (Išvada).

Tarnybos direktorius 2025 m. vasario 7 d. priėmė Įsakymą, kuriame nurodė, kad, atsižvelgęs į Tarnybos atliktą tikslinį planinį Administratoriaus patikrinimą, per kurį tikrintas Administratoriaus pareigų administruojant Įmonė1, Įmonė2 ir Įmonė3 bankroto procesų vykdymas, įvertinęs Išvadoje nustatytas aplinkybes ir jų teisinį vertinimą, 2025 m. sausio 31 d. pareiškėjos pateiktą nuomonę ir papildomus dokumentus, atsižvelgdamas į tai, kad nemokumo administratorė (pareiškėja), administruodama Įmonė1 ir Įmonė2 bankroto procesus (Įmonė1 atveju nuo 2024 m. kovo 25 d. iki patikrinimo atlikimo dienos, Įmonė2 atveju – nuo 2024 m. sausio 25 d. iki patikrinimo atlikimo dienos), pažeidė JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktus, 38 straipsnio 1 dalies 1 punktą, 3 dalį, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3, 21 punktus, 75 straipsnio 1 dalį, atsižvelgdamas į planinio veiklos patikrinimo tikslą, į tai, kad didžioji dalis per patikrinimą nustatytų pažeidimų laikomi vidutinio reikšmingumo, į tai, kad vienas per patikrinimą nustatytas pažeidimas buvo ištaisytas, į tai, kad nenustatyta pareiškėjos atsakomybę sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių ir į VAĮ 3 straipsnio 10 punkte įtvirtintą proporcingumo principą, reiškiantį, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus, vadovaudamasis JANĮ 136 straipsnio 3 dalies 1 punktu, nusprendė už nurodytus pažeidimus, nustatytus atlikus patikrinimą, pareiškėjai skirti JANĮ 136 straipsnio 3 dalies 1 punkte numatytą poveikio priemonę – įspėjimą, JANĮ 136 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą nurodymą – papildomai kelti profesinę kvalifikaciją, t. y. papildomai išklausti 4 akademių valandų trukmės kvalifikacijos kėlimo kursus iki 2025 m. gruodžio 31 d., temomis, susijusiomis su apskaitos klausimais, apie nurodymo įvykdymą informuoti Nemokumo administratorių rūmus.

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Tarnybos priimto Įsakymo teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reguliuoja JANI, Nemokumo administratorių veiklos patikrinimų taisyklės, patvirtintos Tarnybos direktoriaus 2020 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. V1-86 (toliau – Taisyklės), Nemokumo administratorių veiklos priežiūros taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. 1K-30 (toliau – Priežiūros taisyklės), VAĮ.

Tarnybai pagal VAĮ 3 straipsnio 4 punktą taikomas įstatymo viršenybės principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. To paties įstatymo 3 straipsnio 9 punkte nustatytas objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs. Proporcingumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus (VAĮ 3 straipsnio 10 punktas). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje yra nurodęs, kad teisėtumo principas taip pat reikalauja, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai būtų pagrįsti (LVAT 2010 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-450/2010; 2010 m. lapkričio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010).

JANI tikslas – sudaryti sąlygas veiksmingam juridinių asmenų nemokumo procesui, užtikrinant kreditorių ir juridinių asmenų interesų pusiausvyrą. Šis įstatymas reguliuoja juridinių asmenų restruktūrizavimo ir bankroto procesus, taip pat nemokumo administratorių profesiją ir veiklos priežiūrą (JANI 1 straipsnio 1, 2 dalys).

Nemokumo administratorių veiklą, jiems administruojant nemokumo procesus, taikydama visumą priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti nemokumo proceso kokybę ir patikimumą, prižiūri priežiūros institucija. Nemokumo administratorių veiklą priežiūros institucija prižiūri ir skiria poveikio priemones vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, kiek JANI nenumatyta kitaip, ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka (JANI 132 straipsnio 1, 2 dalys).

Pagal Priežiūros taisyklių 2 punktą administratorių veiklos priežiūrą atlieka priežiūros institucija – Tarnyba. Priežiūros taisyklių 5 punktas nustato, kad priežiūros institucija tikrina administratorių veiklą organizuodama planinius patikrinimus, kurie numatomi priežiūros institucijos vadovo tvirtinamame atitinkamais kalendoriniais metais planuojamų patikrinti administratorių veiklos patikrinimų plane, skelbiamame priežiūros institucijos interneto svetainėje (Priežiūros taisyklių 5.1 papunktis). Priežiūros institucija, atlikdama planinius ir neplaninius patikrinimus (toliau kartu – patikrinimai), vadovaujasi priežiūros institucijos vadovo patvirtintais planinių patikrinimų plano sudarymo kriterijais, planinių patikrinimų taisyklėmis ir neplaninių patikrinimų taisyklėmis (Priežiūros taisyklių 6 punktas).

Taisyklių 5 punkte nustatyta, kad patikrinimai atliekami vienu ar abiem toliau nurodytais būdais: nevykstant į vietą – vertinant gautą patikrinimui atlikti reikalingą informaciją, ją pagrindžiančius dokumentus ir paaiškinimus (įskaitant, bet neapsiribojant, administratoriui atsakyti pateikiamus Tarnybos vadovo patvirtintus nustatytos formos klausimynus, papildomus prašymus žodžiu ar raštu dėl informacijos, dokumentų ar paaiškinimų pateikimo) (toliau – paaiškinimai) elektroninėmis, kitomis informacijos perdavimo priemonėmis ar tiesiogiai Tarnybos buveinėje (5.1 papunktis); vykstant į vietą – atliekant patikrinimą administratoriaus, administruojamo asmens buveinėje (gyvenamosiose patalpose), su patikrinimu susijusių objektų buvimo vietoje (toliau – tikrinimo vieta) (įskaitant, bet neapsiribojant, dokumentų pildymą, papildomų duomenų ir dokumentų rinkimą tikrinimo vietoje) šių Taisyklių II skyriaus penktajame skirsnyje numatyta tvarka (5.2 papunktis).

Taisyklių 9 punktas nustato, kad planinio administratoriaus veiklos patikrinimo tikslas – surinkti ir įvertinti informaciją apie administratoriaus veiklą administruojant juridinių asmenų nemokumo ir (ar) fizinių asmenų bankroto procesus bei suteikti jam metodinę pagalbą. Taisyklių 10.1

papunktis nustato, kad visapusiškas planinis patikrinimas – administratoriaus veiklos administruojant nemokumo procesą (procesus) patikrinimas, kuris apima visų administratoriaus pareigų, numatytų atitinkamame Tarnybos vadovo patvirtintame nustatytos formos klausimyne, vykdymą. Tikslinis planinis patikrinimas – administratoriaus veiklos administruojant nemokumo procesą (procesus) patikrinimas, kuris apima dalies administratoriaus pareigų, numatytų atitinkamame Tarnybos vadovo patvirtintame nustatytos formos klausimyne, vykdymą (Taisyklių 10.2 papunktis).

JANĮ 136 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad priežiūros institucija, atlikdama nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, nustačiusi šio įstatymo ir kitų nemokumo procesą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų, išskyrus pažeidimus, susijusius su Nemokumo administratorių etikos kodekso laikymusi ir profesinės kvalifikacijos kėlimu, priima sprendimą dėl vieno arba kelių nurodymų ir (arba) poveikio priemonės skyrimo. Vadovaujantis JANĮ 136 straipsnio 2 dalimi, priežiūros institucija gali skirti šiuos nurodymus: 1) pavesti nemokumo administratoriui fiziniam asmeniui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją (nustatyti valandų skaičių, kuris negali viršyti 12 akademių valandų per vieną metų laikotarpį); šio nurodymo vykdymą kontroliuoja Nemokumo administratorių rūmai; 2) pavesti nemokumo administratoriui ištaisyti nustatytus trūkumus atliekant šiame įstatyme ir kituose nemokumo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas per nurodytą terminą. Vadovaujantis JANĮ 136 straipsnio 3 dalimi, jeigu nesilaikoma šiame įstatyme ir kituose nemokumo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir (arba) nemokumo administratorius nevykdo nurodymų, nustatytų šio straipsnio 2 dalyje, priežiūros institucija, atsižvelgdama į šio įstatymo 137 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių nuostatas, nemokumo administratoriui gali skirti vieną iš šių poveikio priemonių: 1) įspėjimą; 2) teisės būti paskirtam nemokumo administratoriumi administruojant naujų juridinių asmenų nemokumo procesus apribojimą nuo 6 mėnesių iki 2 metų; 3) teisės administruoti nemokumo procesus panaikinimą. Priežiūros institucija, atlikdama nemokumo administratorių juridinių asmenų veiklos priežiūrą ir nustačiusi šio įstatymo ir kitų nemokumo procesą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų, taip pat gali duoti nurodymus ir (arba) skirti poveikio priemonę nemokumo administratoriaus juridinio asmens vadovui ir (arba) darbuotojui, atsakingam už tikrinamo proceso administravimą (JANĮ 136 straipsnio 4 dalis).

Pagal Taisyklių 68 punktą nurodymai ir (arba) poveikio priemonės skiriamos Priežiūros taisyklių II skyriaus trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka. Atitinkamai, Priežiūros taisyklių 13 punkte nustatyta, kad priežiūros institucijos vadovas, susipažinęs su patikrinimo išvada, įvertinęs JANĮ 137 straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes ir patikrinimo išvados rengėjų siūlymą skirti (neskirti) JANĮ 136 straipsnio 2 dalyje nustatytus (-ų) nurodymus (-ų) ir (arba) JANĮ 136 straipsnio 3 dalyje nustatytas (-ų) poveikio priemones (-ių) administratoriui, o kai administratorius juridinis asmuo, – ir (arba) jo vadovui, ir (arba) darbuotojui, atsakingam už tikrinto proceso administravimą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo patikrinimo išvados gavimo dienos priima sprendimą: dėl JANĮ nustatytų nurodymų ir (arba) poveikio priemonių (13.1 papunktis): skirti (neskirti) JANĮ 136 straipsnio 2 dalyje nustatytus (-ų) (vieną (-o) arba abu (abiejų) nurodymus (-ų) (13.1.1 papunktis); skirti (neskirti) poveikio priemonę (-ės) – įspėjimą (-o) (13.1.2 papunktis). Pagal Priežiūros taisyklių 15 punktą, priežiūros institucijos vadovo sprendimas dėl veiklos patikrinimo rezultato, JANĮ nustatytų nurodymų ir (arba) poveikio priemonių skyrimo (neskyrimo) įforminamas įsakymu.

Iš aukščiau išdėstyto matyti, jog teisės aktų nuostatos suteikia Tarnybos direktoriui diskrecijos teisę pasirinkti, kokį nurodymą ir (arba) poveikio priemonę taikyti konkrečiu atveju. LVAT praktikoje pripažįstama, kad šiuo atveju diskrecijos teisė yra siejama su Tarnybos direktoriaus teise iš teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris, jo nuomone, yra tinkamiausias, ir taip įvykdyti jam tenkančią teisinę pareigą priimti sprendimą dėl poveikio priemonės administratoriui taikymo. Viešojo administravimo institucijoms yra suteikiama diskrecijos teisė, kuri suprantama kaip galia, suteikianti administravimo subjektui tam tikrą laisvę priimant sprendimus įgalinant jį iš keleto teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris jo nuomone yra tinkamiausias (LVAT 2006 m. gruodžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴¹⁵-2203/2006, 2014 m. gegužės 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-1030/2014).

Ginčo atveju Tarnybos direktorius, įvertinęs Tarnybos Išvadą bei įgyvendindamas diskrecijos teisę skirti poveikio priemonę, paskyrė pareiškėjai, kaip Administratoriaus darbuotojai (fiziniam nemokumo administratoriui), administravusiai Įmonės1 ir Įmonės2 bankroto procesus, dėl kurių nustatyti pažeidimai – JANĮ 136 straipsnio 3 dalies 1 punkte numatytą poveikio priemonę – išpėjimą ir 136 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą nurodymą – papildomai kelti profesinę kvalifikaciją, t. y. išklausti 4 akademinį valandų trukmės kvalifikacijos kėlimo kursus. Įsakyme nurodyta, jog jis buvo priimtas įvertinus Išvadoje nustatytas aplinkybes ir jų teisinį vertinimą. Komisija vertina, jog Išvada yra Įsakymo dalis, kurioje yra pateikti poveikio priemonės ir nurodymo taikymo teisiniai ir faktiniai pagrindai.

Kaip anksčiau jau minėta, skundžiamu Įsakymu poveikio priemonės ir nurodymas pareiškėjai paskirtos už JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 3 dalies, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3, 21 punktų ir 75 straipsnio 1 dalies pažeidimus, administruojant du juridinius asmenis (Įmonė1 ir Įmonė2).

Pareiškėjos teigimu, visi Išvadoje jos atžvilgiu nustatyti JANĮ nurodytų nuostatų pažeidimai yra priskirti nepagrįstai dėl Tarnybos patikrinimo metu padarytų klaidų, neteisingų skaičiavimų, klaidingų dokumentų ir situacijos vertinimo.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 5 punkto (profesionalumo principo), 75 straipsnio 1 dalies pažeidimo (Įmonė1).

JANĮ 75 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad paskirtas nemokumo administratorius privalo pirmajam kreditorių susirinkimui pateikti bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą, į kurią įtrauktos ir turėtos pradinės bankroto proceso administravimo išlaidos. Prie jos turi būti pridėti išlaidas pagrindžiantys skaičiavimai.

Įsakyme nurodytas ir Išvadoje motyvuotas JANĮ 75 straipsnio 1 dalies pažeidimas, kadangi pareiškėja, teikdama tvirtinti Įmonės1 administravimo išlaidų sąmatą, į ją neįtraukė pradinių administravimo išlaidų sumos. Tačiau toliau Išvadoje, kaip teisingai pastebi pareiškėja, nurodyta, jog po pareiškėjos supažindinimo su Išvados projektu, buvo pateikti duomenys, pagrindžiantys, kad 2024 m. birželio 21 d. el. paštu Įmonės1 kreditoriams buvo pateikta informacija ir dokumentai dėl pradinių patirtų Įmonės1 administravimo išlaidų panaudojimo. Tačiau pastebėta, kad administratorė, teikdama pirmajam Įmonės1 kreditorių susirinkimui tvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, nenurodė, kokiais skaičiavimais yra pagrįstos nurodytos pradinės kainos, pvz., buhalterinės apskaitos tvarkymo 2 500 Eur/mėn. ar 2 250 Eur/mėn.; transporto saugojimo išlaidos iki 80 Eur + PVM.

Tarnyba atsiliepiame patvirtino, jog pareiškėja pateikė duomenis, pagrindžiančius, jog Įmonės1 kreditoriams buvo pateikta informacija dėl pradinių patirtų Įmonės administravimo išlaidų panaudojimo, tačiau minėtas JANĮ 75 straipsnio 1 dalies pažeidimas nustatytas, už tai, jog kreditorių susirinkimui tvirtinti administravimo išlaidų sąmatoje nebuvo skaičiavimais pagrįstos pradinės kainos, pvz., buhalterinės apskaitos tvarkymo 2 500 Eur/mėn. ar 2 250 Eur/mėn.; transporto saugojimo išlaidos iki 80 Eur + PVM.

Pareiškėja teigia, jog kartu su savo 2025 m. sausio 30 d. pastabomis dėl Išvados projekto Tarnybai pateikė 2024 m. lapkričio 5 d. ir 2025 m. gruodžio 30 d. kreditorių susirinkimų protokolus. Šių susirinkimų metu kreditoriams pateiktos administravimo išlaidų sąmatos ir faktiškai patirtų administravimo išlaidų ataskaitos, į kurias įeina visos išlaidos nuo bankroto proceso pradžios, įskaitant ir pateiktą sąskaitą faktūrą SFCAR3133, 1452,00 Eur už 15 vnt. transporto priemonių saugojimą (80,00 Eur/vnt. + PVM). Taip pat byloje esantys darbo užmokesčio žiniaraščiai patvirtina sutartinio darbo užmokesčio dydį buhalterei bei išmokamas sumas. Pažymėtina, kad Išvados 11 psl. Tarnyba nurodė, jog, turimais duomenimis, 2024 m. gruodžio 30 d. Įmonės1 kreditorių susirinkimui Administratorius pateikė kreditoriams detalią informaciją apie Įmonės1 bankroto procese patirtas ir apmokėtas administravimo išlaidas (išlaidas pagrindžiantys dokumentai taip pat patalpinti į Portalą).

Atsižvelgus į aukščiau išdėstyta, darytina išvada, kad Tarnyba Išvadoje nepagrindė pareiškėjos atžvilgiu nustatyto JANĮ 75 straipsnio 1 dalies pažeidimo (Įmonė1). To Tarnyba nepadarė ir atskirdama į pareiškėjos skundo argumentus, t. y. nepagrindė, kokiais konkrečiai pareiškėjos veiksmais buvo padarytas nurodytos normos pažeidimas, taip pat nepaiškino, kodėl pareiškėjos kartu su 2025 m. sausio 30 d. pastabomis teikti dokumentai nepagrindžia pradinių kainų.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3 (skaidrumo principo), 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimo (Įmonė1).

JANĮ 66 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad paskirtas nemokumo administratorius bankroto proceso metu valdo, naudoja juridinio asmens turtą ir juo disponuoja šio įstatymo nustatyta tvarka, taip pat gina visų kreditorių, taip pat juridinio asmens teises ir teisėtus interesus (3 punktas).

Atsakovė Išvadoje ties šių normų pažeidimu nurodė, jog 2024 m. balandžio 24 d. tarp Įmonės1, atstovaujamos Administratoriaus įgalioto asmens pareiškėjos, ir UAB „(duomenys neskelbtini)“ sudaryta Paslaugų teikimo sutartis Nr. 2024/04/24/01, pagal kurią Įmonė1 teikiamos turto perėmimo, parengimo pardavimui, valymo, pardavimo paslaugos; paslaugų kainos sutartyje numatytos nuo 175 iki 1 500 Eur už atitinkamas paslaugas; sutartyje nurodytos konkrečios transporto priemonės, kurios yra saugomos paslaugų teikėjo (saugojimo mokestis nėra numatytas). Nustatyta, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ Įmonė1 išrašė 2024 m. liepos 16 d. PVM sąskaitą-faktūrą Serija VAP Nr. 3711998: paslaugos pavadinimas – „Už turto saugojimą“, kiekis – 20, suma iš viso – 4 235 Eur. Minėta PVM sąskaita-faktūra nedetalizuota, prie jos nebuvo pridėti darbų atlikimo aktai, suvestinės ar kt. dokumentai, išrašyta už turto saugojimo paslaugą, t. y. ne už 2024 m. balandžio 24 d. sutartyje numatytą paslaugą.

Pareiškėja 2025 m. sausio 30 d. pastabose Tarnybai bei skunde Komisijai paaiškino, kad 2024 m. balandžio 24 d. sutarties priede buvo numatytos turto saugojimo išlaidos, tačiau Tarnyba į paaiškinimus neatsižvelgė. Į bylą pateiktos minėtos sutarties 1.1 papunktyje nurodyta, kad paslaugų teikėjas teiks Klientui atlygintines paslaugas, kurių turinys, detalus aprašymas ir terminai yra nustatyti sutarties Priede Nr. 1. Atitinkamai šio priedo 2 punkte „Paslaugų kaina“ nurodyta, kad šalys susitaria dėl teikiamų paslaugų įkainių be PVM, neišskiriant jų teikimo Lietuvoje ar užsienyje (2.1 papunktis). Ties šiuo punktu pateiktoje lentelėje nurodyta, jog mokestis už turto vieneto laikymą pardavėjo aikštelėje, jei toks taikomas (Eur per mėn.) ir nuo kurios stovėjimo dienos jis skaičiuojamas – atskirai vilkiko ar puspriekabės saugojimo kaina – 175 Eur/mėn. Sutarties priedo 3 punkte išvardintas turtas, dėl kurio teikiamos paslaugos; 3.1 papunktyje konstatuota, kad sutarties pasirašymo dieną paslaugų teikėjo teritorijoje yra saugomos nurodytos transporto priemonės, nuosavybės teise priklausančios klientui – pateiktoje lentelėje įvardijama 20 vnt. transporto priemonių. Sutarties priedo 4 punkte nurodyta, kad nurodytos transporto priemonės saugomos nuo 2024 m. balandžio mėn. (bankroto proceso pradžios), nuomos mokestis skaičiuojamas nuo 2024 m. gegužės mėn. Pareiškėja 2025 m. sausio 30 d. teiktose Tarnybai pastabose paaiškino, kad 2024 m. liepos 16 d. PVM sąskaitoje-faktūroje Serija VAP Nr. 3711998 nurodytos turto saugojimo išlaidos: UAB „(duomenys neskelbtini)“ saugojo Įmonės1 14 vnt. vilkikų ir 6 vnt. puspriekabių, t. y. iš viso 20 vnt. transporto priemonių, už kurių saugojimą per mėnesį išlaidos sudarė 3 500,00 Eur + PVM, kas su PVM sudaro 4 235,00 Eur. Tačiau, kaip matyti, Išvadoje dėl šių pareiškėjos argumentų Tarnyba nepasisakė.

Komisija, įvertinusi Išvados turinį, pareiškėjos teiktus argumentus bei į bylą pateiktus dokumentus, neturi pagrindo sutikti su Išvadoje esančiu argumentu, jog suma, nurodyta 2024 m. liepos 16 d. PVM sąskaitoje-faktūroje išrašyta ne už 2024 m. balandžio 24 d. sutartyje numatytą paslaugą. Dokumentais įrodyta, jog saugojimo paslauga bei už šias paslaugas nustatytas mokestis buvo sutartas 2024 m. balandžio 24 d. sutartyje. Atitinkamai, konstatuotina, kad Tarnyba skundžiamu sprendimu (Įsakymu bei Išvada) nepagrindė nustatyto JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimo (Įmonė1).

Dėl JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 3 dalies, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimo (Įmonė1).

JANĮ 38 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad paskirtas nemokumo administratorius negali turėti teisinio suinteresuotumo bylos baigtimi. Išvadoje ties šių JANĮ normų pažeidimu nurodyta, kad Administratorius pirko paslaugas iš subjekto (UAB „(duomenys neskelbtini)“, bendra PVM sąskaitų-faktūrų suma iš viso: 1 036,48 Eur), kurio vienintelis akcininkas yra Administratoriaus juridinio asmens atsakingos darbuotojos paskirtos administruoti Įmonės1 bankroto procesą sutuoktinis, t. y. galutinis naudos gavėjas, kuris taip pat laikotarpiu nuo 2019 m. spalio 18 d. iki 2022 m. kovo 3 d. buvo įdarbintas pas Administratorių juridinį asmenį ir tokia informacija nepateikta kreditoriams bei

nepagrįstas toks paslaugų pirkimas per tarpininką (kai Administratorius pats yra juridinis asmuo), iš pateiktų dokumentų nėra aišku, ar paslaugos teiktos būtent Įmonei1.

Išvadoje detalizuota, kad 2024 m. balandžio 4 d. tarp Įmonės1, atstovaujamos Administratoriaus įgalioto asmens pareiškėjos, ir UAB „(duomenys neskelbtini)“, atstovaujamo direktoriaus J. S., sudaryta Paslaugų teikimo sutartis Nr. BL-2024/04/04/01. Šios sutarties 1.1 papunktyje numatyta, kad vykdytojas įsipareigoja registruoti užsakovo pateiktą paštu siunčiamą korespondenciją UAB „(duomenys neskelbtini)“ sistemoje ir organizuoti korespondencijos perdavimą pašto kurjeriui. Paslaugų teikimo kaina minėtoje sutartyje nėra konkrečiai numatyta, nurodyta, kad sąskaitos apmokamos už faktiškai pateiktą korespondencijos kiekį pagal UAB „(duomenys neskelbtini)“ nustatytus įkainius. Nustatyta, kad UAB „(duomenys neskelbtini)“ Įmonei1 išrašė PVM sąskaitas-faktūras: 2024 m. gegužės 6 d. Serija KAM Nr. 240033, pavadinimas: „Korespondencijos siuntos paslaugos“, kiekis – 1, suma iš viso su PVM – 798,04 Eur (ši sąskaita nedetalizuota). Prie šios sąskaitos pridėta 2024 m. balandžio 30 d. UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašyta PVM sąskaita-faktūra UAB „(duomenys neskelbtini)“ Serija SAM Nr. 0115704, šioje sąskaitoje nurodyti paslaugų pavadinimai, pvz.: „I zona, iki 50 g. Lietuva“, suma iš viso su PVM – 1 123,66 Eur. Tačiau iš minėtos UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašytos sąskaitos nebuvo galimybės nustatyti, kokios konkrečiai korespondencijos siuntimo paslaugos buvo atliktos būtent Įmonei1 bankroto procese. 2024 m. liepos 8 d. PVM sąskaita – faktūra Serija KAB Nr. 240044, pavadinimas: „Korespondencijos siuntos paslaugos“, kiekis – 1, suma iš viso su PVM – 238,44 Eur (ši sąskaita nedetalizuota). Nustatyta, kad Administratoriaus direktore nuo 2024 m. sausio 25 d. iki Išvados surašymo dienos ir vienintele akcininke nuo 2018 m. vasario 28 d. yra pareiškėja; UAB „(duomenys neskelbtini)“ direktoriumi nuo 2020 m. gruodžio 23 d. yra J. S., o vieninteliu akcininku nuo 2017 m. lapkričio 24 d. – T. M., t. y. pareiškėjos sutuoktinis. Duomenų, kad anksčiau nurodytos sąsajos būtų atskleistos Įmonei1 kreditoriams nebuvo nustatyta.

Pareiškėja 2025 m. sausio 30 d. pastabose Tarnybai, pasisakydama dėl šio nustatyto pažeidimo, paaiškino, kad Administratorius, veikdamas grupėje kartu su kitais susijusiais ar nesusijusiais, asmenimis siekia optimizuoti tiek administravimo operacijų kiekį, tiek administravimo kaštus. Toks veiklos modelis leidžia supaprastinti administravimo veiklą, lengviau administruoti korespondenciją ir sumažinti veiklos kaštus, nei sutartį sudarant su kiekvienu Administratoriumi ar jo administruojamu juridiniu asmeniu. Be to, įvertinęs teikiamų paslaugų kiekį, pašto kurjeris nesudaro tiesioginių sutarčių atskirai su kiekvienu bankrutuojančiu juridiniu asmeniu, nei apskritai su jokia bankrutuojančiu ar restruktūrizuojamu juridiniu asmeniu dėl jo teisinio statuso ir atsiskaitymo rizikos. Tarnyba Išvadoje nurodė, jog šie pareiškėjos argumentai negali būti laikomi pagrįstais, sudarant paslaugų teikimo sutartį su susijusiais asmenimis, nes tokia situacija neatitinka JANĮ 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatos. Be to, pareiškėja nepateikė objektyvių priežasčių, kad minėtas paslaugas buvo būtina įsigyti iš susijusio asmens, o ne tiesiogiai iš paslaugų teikėjo.

Komisija pažymi, kad JANĮ 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintas vienas iš nemokumo proceso principų – efektyvumo, reiškiantis, kad nemokumo procese turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp finansinių sunkumų turinčio juridinio asmens ir kreditorių interesų, siekiant kuo didesnio kreditorių reikalavimų tenkinimo per pagrįstai trumpiausią laikotarpį. To paties straipsnio 3 punkte reglamentuotas skaidrumo principas, reiškiantis, kad informacija apie nemokumo procesą būtų laiku prieinama visiems nemokumo procese dalyvaujantiems asmenims, siekiant užtikrinti šių asmenų teisių ir teisėtų interesų gynimą, išskyrus atvejus, kai reikia apsaugoti teisės aktais saugomus asmens duomenis ar komercinę (gamybinę) paslaptį sudarančią informaciją. JANĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas profesionalumo principas reiškia, kad nemokumo procesus administruojantys asmenys turi vykdyti savo pareigas profesionaliai, užtikrindami aukštą savo profesinių žinių ir sugebėjimų lygį ir elgdamiesi taip, kad užtikrintų nepriekaištingą profesijos atstovo reputaciją.

Bankroto proceso pagrindinis tikslas – apsaugoti bankrutuojančios įmonės turtinius interesus ir užtikrinti jos kreditorių reikalavimų patenkinimą, įstatyme apibrėžtais terminais pašalinti ją iš rinkos, tenkinant iš jos turto kreditorių reikalavimus, tuo pačiu metu įmonei skolininkei likviduojant skolų našta, taip apsaugant kreditorius nuo nepateisinamai ilgo nemokios įmonės atsiskaitymų kreditoriams uždelsimo ir užtikrinant skolininkės bei jos kreditorių interesų pusiausvyrą (Lietuvos Aukščiausiojo

Teismo (toliau – LAT) 2014 m. balandžio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-233/2014 ir kt.). Visi administratoriaus veiksmai turi būti nukreipti šiam tikslui pasiekti ir tam trukdančioms kliūtims šalinti. Administratorius yra savo srities profesionalas, kuriam teisės aktais nustatyti specialūs kvalifikaciniai reikalavimai, taikomi aukštesni veiklos bei atsakomybės standartai, jį saisto specialios etikos taisyklės ir bendrieji teisės principai. Dėl to bankroto administratorius, atstovaudamas kreditorių ir bankrutuojančios įmonės interesams, turi veikti itin sąžiningai, rūpestingai, atidžiai ir kvalifikuotai tam, kad bankroto procedūros būtų maksimaliai naudingos kreditoriams ir skolininkui (bankrutuojančiai įmonei) (LAT 2010 m. gruodžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-508/2010, LVAT 2018 m. balandžio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1059-520/2018 ir kt.). Bankroto administratoriaus vaidmuo bankroto procese yra ypač svarbus, nes iš esmės būtent nuo šio asmens kvalifikacijos bei tinkamo pareigų vykdymo priklauso bankroto proceso skaidrumas, koncentruotumas ir ekonomiškumas, taip pat bankrutuojančios įmonės visų kreditorių teisėtų lūkesčių ir turtinių interesų vienodas užtikrinimas, nepažeidžiant pačios bankrutuojančios įmonės interesų (LAT 2016 m. vasario 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-650-823/2016).

Bylos medžiagoje pateikta 2024 m. balandžio 4 d. tarp Įmonės1, atstovaujamos pareiškėjos, ir UAB „(duomenys neskelbtini)“ sudaryta Paslaugų teikimo sutartis Nr. BL-2024/04/04/01, kuria vykdytojas įsipareigojo registruoti užsakovo pateiktą paštu siunčiamą korespondenciją UAB „(duomenys neskelbtini)“ sistemoje ir organizuoti korespondencijos perdavimą pašto kurjeriui (1.1 papunktis); sąskaitos apmokamos už faktiškai pateiktą korespondencijos kiekį pagal UAB „(duomenys neskelbtini)“ nustatytus įkainius (3.1 papunktis). UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašyta Įmonei1 2024 m. gegužės 6 d. PVM sąskaita - faktūra Serija KAM Nr. 240033, pavadinimu: „Korespondencijos siuntos paslaugos“, kiekis – 1, suma iš viso su PVM – 798,04 Eur. Kartu su šia sąskaita pateikta 2024 m. balandžio 30 d. UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašyta PVM sąskaita-faktūra UAB „(duomenys neskelbtini)“ Serija SAM Nr. 0115704, kurioje detalizuotos paslaugos sumai iš viso – 1 123,66 Eur su PVM. 2024 m. liepos 8 d. PVM sąskaitoje-faktūroje, išrašytoje minėtos bendrovės Įmonei1 (Serija KAB Nr. 240044), nurodytas pavadinimas: „Korespondencijos siuntos paslaugos“, kiekis – 1, suma iš viso su PVM – 238,44 Eur. Įvertinus šias sąskaitas, sutiktina su Tarnybos padaryta išvada, kad Įmonei UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašytos sąskaitos nedetalizuotos, iš jų nėra galimybės nustatyti, kokios konkrečiai korespondencijos siuntimo paslaugos buvo atliktos būtent Įmonės1 bankroto procese. Pareiškėjos kartu su skundu pateiktuose išrašuose iš pašto (lydraščių suvestinėje) nepagrindžia minėtų UAB „(duomenys neskelbtini)“ Įmonei1 išrašytų PVM sąskaitų-faktūrų su jose nurodytų sumų. Visa tai leidžia sutikti su atsakovės vertinimu, jog susijusio su Įmonei1 asmens UAB „(duomenys neskelbtini)“ paslaugos (korespondencijos siuntos paslaugos) nebuvo pagrįstos jų reikalingumu už PVM sąskaitose-faktūrose nurodytas sumas įrodančiais dokumentais.

Taigi, apibendrinant, nemokumo administratorė nepagrindė su ja susijusių asmenų suteiktų paslaugų būtent už minėtas sumas reikalingumo (korespondencijos siuntos paslaugoms išrašytoms PVM sąskaitoms-faktūroms už 798,04 Eur ir 238,44 Eur). Komisija sprendžia, kad Įsakyme nurodytas ir Išvadoje išsamiai motyvuotas JANĮ 3 straipsnio 5 punkto, 38 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 3 dalies, 66 straipsnio 1 dalies 2, 3 punktų pažeidimas nustatytas teisėtai.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktu, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimo (Įmonė1).

JANĮ 66 straipsnio 1 dalies 21 punkte nustatyta, kad paskirtas nemokumo administratorius bankroto proceso metu atlieka kitus bankroto proceso administravimo darbus ir kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas funkcijas.

Išvadoje minėtų JANĮ normų pažeidimas konstatuotas, nes Administratoriaus teikiama informacija patikrinimui nurodant patirtas Įmonės1 bankroto proceso administravimo išlaidas ir prisiimtus įsipareigojimus, nesutampa su teikiama informacija kreditoriams Nemokumo procesu informacinėje sistemoje (patikrinimui nurodyta – 30 800,98 Eur; Portale – 42 245,89 Eur, t. y. 11 444,91 Eur didesnė suma). Pažymėta, kad patikrinimo metu Administratorius minėto administravimo išlaidų sąmatos sumų skirtumo nepaaiškino. 2025 m. sausio 30 d. pastabose pareiškėja nurodė, jog Portale yra pateikiama tik apmokėtų išlaidų suma, o ne gautų sąskaitų suma, kuri beveik visais

atvejais skiriasi nuo pinigų srautų, tačiau nepaaiškino, dėl kokių priežasčių Portale nurodyta Įmonės1 administravimo išlaidų suma nurodyta didesnė nei realiai patirta ir (ar) priimta išipareigojimų.

Pareiškėjos teigimu, Tarnyba Išvadoje nevertino dalies dokumentų, todėl padarė neteisingas išvadas dėl faktiškai patirtų administravimo išlaidų dydžio. Atsakovė patikrinimo išvadoje apie Įmonės1 administravimo išlaidų apmokėjimą analizavo banko sąskaitų išrašus už laikotarpį nuo bankroto proceso pradžios iki 2024 m. birželio 17 d., tačiau pirkimo dokumentus analizavo už ilgesnį laikotarpį iki 2024 m. liepos 31 d. Atsakovė neprašė pareiškėjos pateikti banko sąskaitos išrašo už tokį patį laikotarpį, už kurį atsakovė tikrino sąskaitas faktūras. Tarnyba į pareiškėjos pateiktus argumentus dėl Tarnybos padarytų skaičiavimo klaidų neatsižvelgė.

Pareiškėja skundo Komisijai 35-37 punktuose pateikė išsamius duomenis, kuriais paneigė Tarnybos Išvadoje nurodytą administravimo išlaidų sumą. Iš Išvados matyti, jog Tarnyba, skaičiuodama administravimo išlaidas, prie apskaičiuotos 30 800,98 Eur sumos (kaip teisingai skunde pastebėjo pareiškėja, sudėjus visas sumas, nurodytas Išvadoje įvardintuose finansiniuose dokumentuose, padaryta klaida ir vietoje 30 800,98 Eur turėtų būti 30 799,98 Eur) nepridėjo administravimo išlaidų sumoje už 13 905,68 Eur: 1 224,44 Eur VSDVF, 1 113,64 VMI, 3 097,60 Eur UAB „(duomenys neskelbtini)“, 8 470,00 Eur UAB „(duomenys neskelbtini)“. Kartu su skundu pareiškėja pateikė šias sumas pagrindžiančius dokumentus: 2024 m. birželio 28 d. PVM Sąskaitą-faktūrą serija DIG Nr. 24-06-28/1 sumai 3 097,60 Eur, 2024 m. liepos 16 d. PVM sąskaitas-faktūras Nr. 3711998 ir Nr. 3711999 po 4 2235 Eur sumoms.

Komisijos vertinimu, Tarnybos Išvada dalyje dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimo (Įmonė1) nėra tinkamai pagrįsta. Pareiškėjos skundo argumentai, atlikti paskaičiavimai bei kartu su skundu pateikti finansiniai dokumentai paneigia Išvadoje nustatytas aplinkybes dėl Įmonės1 patirtų bankroto proceso administravimo išlaidų dydžio.

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimo (Įmonė2).

Išvadoje konstatuota, jog administratorius, teikdamas 2024 m. liepos 18 d. Įmonės2 kreditorių susirinkimui tvirtinti patikslintą Įmonės2 administravimo išlaidų sąmatą, jos nepagrindė skaičiavimais bei objektyviu poreikiu ir būtinumu. 2024 m. liepos 18 d. Įmonės2 kreditorių susirinkimo 2-uju darbotvarkės klausimu Administratorius kreditoriams pasiūlė priimti nutarimo projektą: „Teritorijos sutvarkymui, įrangos demontavimui ir transportavimui skirti vienkartinę išmoką sumoje ne daugiau kaip 8 000,00 Eur + PVM“. Šis Administratoriaus pasiūlytas nutarimo projektas nebuvo patvirtintas Įmonės2 kreditorių. Nebuvo nustatyta, kad Administratorius, siūlydamas patikslinti Įmonės2 administravimo išlaidų sąmatą, būtų ją pagrindęs skaičiavimais, objektyvių poreikiu ir būtinumu, būtų pateikęs numatomas išlaidas pagrindžiančius dokumentus.

Pareiškėjos teigimu, tokia Tarnybos išvada yra nepagrįsta, kadangi informacija buvo pateikta. Preliminariais skaičiavimais, šio turto demontavimas, transportavimas, teritorijos sutvarkymas ir atstatymas į pradinę padėtį gali kainuoti iki 8 000,00 EUR plius PVM; kreditorių susirinkimui taip pat buvo pateiktas fizinio asmens reikalavimas atlaisvinti jam priklausančias patalpas/teritoriją kur laikomas Įmonės2 turtas. Kreditoriams nekilo abejonių - patvirtinta iki 8 000 Eur + PVM išlaidų riba. Ši suma buvo nustatyta atlikus preliminarią rangovų apklausą, o kreditoriams pateikta padarytos apklausos išvada. Todėl darytina išvada, jog kreditoriams pakako informacijos, jog pritartų administratoriaus pateiktai sąmatai ir ją pagrindžiantiems skaičiavimams, o tai reiškia, jog administratorius tinkamai pagrindė išlaidas. Su tokiais pareiškėjos skundo argumentais Komisija negali sutikti.

Kaip minėta aukščiau, paskirtas nemokumo administratorius privalo pirmajam kreditorių susirinkimui pateikti bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą, į kurią įtrauktos ir turėtos pradinės bankroto proceso administravimo išlaidos. Prie jos turi būti pridėti išlaidas pagrindžiantys skaičiavimai (JANĮ 75 straipsnio 1 dalis). Komisijos vertinimu, svarbi ir JANĮ 75 straipsnio 2 dalies nuostata, numatanti, kad bankroto proceso administravimo išlaidų sąmatą tvirtina ir keičia kreditorių susirinkimas, įvertinęs išlaidų būtinumą ir pagrįstumą. Sisteminiis aptariamos teisės normos aiškinimas patvirtina nemokumo administratoriaus pareigą pagrįsti prašomas patvirtinti bankroto proceso administravimo išlaidas. Nemokumo administratorius turi motyvuotai pagrįsti, kodėl

atitinkamos išlaidos yra būtinos ir kodėl toks išlaidų dydis reikalingas, norint užtikrinti tinkamą įmonės administravimą. Visos patirtos išlaidos turi atitikti administravimo išlaidų teisinę prigimtį ir paskirtį, t. y. jos turi būti būtinos bankroto procedūroms tinkamai atlikti (Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. spalio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1257-407/2021).

Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojęs JANĮ pakeitė iki tol galiojusį Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas (toliau – ĮBĮ), administravimo išlaidų instituto teisinis reguliavimas pakito, tačiau pagrindinės nuostatos, apibrėžiančios administravimo išlaidas ir jų sąmatos tvirtinimo kompetenciją priskiriančios kreditorių susirinkimui, iš esmės nepakito – administravimo išlaidų tvirtinimo modelis yra orientuotas į kreditorių autonomiją, kuri grindžiama ir veiksminga teismo kontrole sprendžiant ginčus dėl administravimo išlaidų sąmatos dydžio, t. y. šiuo klausimu lieka aktuali iki tol suformuota kasacinio teismo praktika (LAT 2022 m. gegužės 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-213-1075/2022).

Administravimo išlaidos suprantamos kaip išlaidos, susijusios su bankroto procedūromis ir skirtos jų vykdymo išlaidoms apmokėti, kurios būtinos surinkti ir apskaityti bankrutuojančios įmonės turta, turtines teises, lėšas, taip pat išreikalauti bankrutuojančios įmonės turta iš trečiųjų asmenų neteisėto valdymo, išieškoti skolas iš įmonės skolininkų ir nuostolių, patirtų dėl neteisėtų kitų asmenų veiksmų, įskaitant išlaidų, patirtų dėl teisminių procesų, atlyginimą. Taip pat prie jų priskirtinos išlaidos, patirtos dėl turto saugojimo, vertinimo, pardavimo, kitos išlaidos, atsiradusios atliekant ĮBĮ normų nustatytus veiksmus. Vienas iš šias išlaidas kvalifikuojančių požymių yra jų atitiktis bankroto proceso tikslams (nepertraukiamas, greitas ir sklandus bankroto procesas) (LAT 2016 m. gegužės 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-273-219/2016).

Teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad administravimo išlaidų sąmata pagal savo pobūdį yra tam tikras būsimų išlaidų planavimas ir dėl šios priežasties negali būti preciziškai tiksli, tačiau tai nereiškia, kad bankroto administratorius gali grįsti administravimo išlaidų sąmatą vien spėjimais apie galimus veiksmus ir (ar) reikalauti patvirtinti maksimaliai dideles administravimo išlaidų sąmatos ribas. Nepagrįstai didelės administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimas prieštarautų bankrutuojančios įmonės kreditorių turtiniams interesams (Lietuvos apeliacinio teismo 2016 m. gegužės 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1071-823/2016). Administravimo išlaidų sąmata reiškia išlaidų ribas, kurios turės būti apmokamos iš bankrutuojančios įmonės turto vertės. Įrodinėjimo našta visais su administravimo išlaidomis susijusiais klausimais tenka administratoriui, siekiančiam tokių išlaidų atlyginimo (LAT 2011 m. gegužės 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-234/2011). Kreditorių patvirtinta administravimo išlaidų sąmata nesuteikia bankroto administratoriui teisės į sąmatoje nustatytą sumą, jei tam tikros išlaidos realiai nebuvo patirtos (LAT 2019 m. vasario 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-39-690/2019).

Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytą, Komisija vertina, kad pagal JANĮ 75 straipsnio 1 dalį nemokumo administratorius į administravimo išlaidų sąmatą, teikiamą tvirtinti pirmajam kreditorių susirinkimui, turi ją pagrįsti, įtraukti turėtas pradines bankroto proceso administravimo išlaidas, pridėti išlaidas pagrindžiančius skaičiavimus.

Pareiškėja 2025 m. sausio 30 d. pastabose Tarnybai, o taip pat ir skunde Komisijai dėl Išvados projekto ties šiuo nustatytu pažeidimu paaiškino, jog Įmonės2 turto demontavimas (5182 vnt. metalinių narvelių, vandens tiekimo įranga, pašarų dalinimo bunkeriai) transportavimas, teritorijos sutvarkymas ir atstatymas į pradinę padėtį preliminariais skaičiavimais gali kainuoti iki 8.000,00 EUR plius PVM. Ši suma buvo nustatyta atlikus preliminarią rangovų apklausą, o kreditoriams pateikta padarytos apklausos išvada. Tačiau, nei prie skundo Komisijai, nei kartu su 2025 m. sausio 30 d. pastabomis Tarnybai nepateikė atliktos rangovų apklausos ar kitokių įrodymų, pagrindžiančių minėtos sumos preliminarius skaičiavimus. Komisijos vertinimu, vien aplinkybė, kad bankroto procese nemokumo administratorės nurodytos teritorijos sutvarkymui, įrangos demontavimui ir transportavimui reikalingos išlaidos nereiškia, jog nemokumo administratorė neprivalo pagrįsti, ar planuojamų patirti išlaidų dydis yra protingas ir adekvatus.

Komisija, vadovaudamasi JANĮ 75 straipsnio 1 dalies nuostata, nemokumo proceso principais (JANĮ 3 straipsnis), atsižvelgdama į teismų išvadas, padarytas aukščiau minėtose teismo bylose dėl JANĮ 75 straipsnio 1 dalies taikymo ir administravimo išlaidų pagrindimo, sutinka su atsakovės

Išvadoje nustatyta JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto, 75 straipsnio 1 dalies pažeidimu (Įmonė2).

Dėl JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimo (Įmonė2).

Išvadoje ties šiuo nustatyta pažeidimu nurodyta, kad Administratoriaus teikiama informacija patikrinimui nurodant patirtas Įmonė2 bankroto proceso administravimo išlaidas ir prisiimtus įsipareigojimus, nesutampa su teikiama informacija kreditoriams Nemokumo procesų informacinėje sistemoje (patikrinimui nurodyta – 20 993,94 Eur; Portale – 14 723,72 Eur, t. y. 6 270,22 Eur mažesnė suma). Išvadoje detalizuota, kad pagal Portale Administratoriaus pateiktus duomenis apie Įmonė2 administravimo išlaidas matyti, kad laikotarpiu nuo 2019 m. kovo 5 d. (teismo nutarties iškelti Įmonė2 bankroto bylą įsiteisėjimo data) iki 2024 m. liepos mėn. (ataskaitinis laikotarpis patikrinimo pradėjimo dienai) Įmonė2 patvirtintas administravimo išlaidas sudarė 24 141,35 Eur, o patirtas išlaidas – 14 732,72 Eur. Tarnyba nustatė, kad Įmonė2 bankroto procese išlaidų patirta iš viso: 20 993,94 Eur (į šią sumą neįskaičiuota: Administratoriui be sąskaitos ar kt. dokumento atliktas mokėjimas 400 Eur; UAB „(duomenys neskelbtini)“ be sąskaitų ar kt. dokumentų atlikti mokėjimai – 5 468 Eur). Portale Administratorius nurodė 14 723,72 Eur, t. y. 6 270,22 Eur mažesnę sumą. Patikrinimo metu Administratorius minėto administravimo išlaidų sąmatos sumų skirtumo nepaaiškino.

Pareiškėjos teigimu, šis pažeidimas jai buvo priskirtas nepagrįstai, kadangi atsakovė pareiškėjai perkėlė kitų administratoriaus darbuotojų atsakomybę. Pareiškėja Įmonė2 bankroto procesą administruojančiu administratoriaus darbuotoju buvo paskirta 2024 m. sausio 25 d., nuo šios dienos iki patikrinimo dienos pareiškėja buvo atsakinga už išlaidų per Portalą pateikimą nuo 2024 m. sausio mėnesio. Be to, atsakovės nurodomą 6 270,22 Eur išlaidų skirtumą sudaro išankstinės sąskaitos faktūros 2021 m. vasario 23 d. Serija TDS Nr. 21001 suma - atsakovė be pagrindo prilygino PVM sąskaitai faktūrai ir be pagrindo ją įtraukė į savo skaičiavimus, kadangi analogiškoje situacijoje kitos išankstinės sąskaitos faktūros 2021 m. kovo 15 d. Serija SKL Nr. 174 (1 694,00 Eur) į savo skaičiavimus jau neįtraukė. Jei atsakovė vertindama Įmonė2 išlaidų dokumentus juos būtų vertinusi vienodai, tokiu atveju ji apskritai neturėjo nustatyti skirtumo, nes jos skaičiavimai turėjo sutapti su Portale pateiktais dokumentais.

Komisija, įvertinusi Tarnybos nustatytas patirtas Įmonė2 bankroto proceso administravimo išlaidas, neturi pagrindo nesutikti su atliktais paskaičiavimais pagal turimus finansinius dokumentus. Pareiškėjos teiginiai, jog Tarnyba nevienodai vertino išlaidų dokumentus, atmetini kaip nepagrįsti. Išvadoje aiškiai pagrįstas nustatytas skirtumas tarp Portale pateiktų sumų ir patikrinimui teiktų dokumentų. Pagal UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašytą 2021 m. vasario 23 d. išankstinę PVM sąskaitą-faktūrą Serija TDS Nr. 21001: pavadinimas – „Švelniakailių žvėrelių fermos paruošimas nuomai, narvų išvalymas ir sutvarkymas“; kiekis – 5182; suma iš viso – 6 270,22 Eur, iš Įmonė2 kreditorių banko sąskaitos minėtai įmonei 2021 m. vasario 23 d. atliktas mokėjimas 6 000 Eur sumai, o 2021 m. kovo 19 d. – 2000 Eur sumai. Tuo tarpu pagal pareiškėjos skunde nurodytą UAB „(duomenys neskelbtini)“ Įmonė2 išrašytą išankstinę PVM sąskaitą-faktūrą 2021 m. kovo 15 d. Serija SKL Nr. 174: pavadinimas – „Turto aprodymo potencialiems klientams paslauga pagal administratoriaus pranešimą, teritorijos priežiūra ir aptarnavimas“, kiekis – 1, suma iš viso – 1 694 Eur, Tarnyba Išvadoje nurodė, jog nebuvo nustatyta, kad šios išankstinės PVM sąskaitos-faktūros pagrindu būtų išrašyta PVM sąskaita-faktūra. Įvertinus šiuos dokumentus bei Išvadoje nurodytas aplinkybes, Komisija nesutinka su pareiškėjos vertinimu, kad, esant vienodiems dokumentams (išankstinėms PVM sąskaitoms-faktūroms), Tarnyba turėjo vienodai jas vertinti, įtraukiant/neįtraukiant jas į Įmonė2 patirtas išlaidas. Išvadoje ties šiais abiem dokumentais akivaizdu, kad Tarnyba vertino ne tik siauriai patį dokumentą, bet ir su juo susijusias aplinkybes, tokias, kaip realiai patirtas išlaidas. Kaip minėta aukščiau, Tarnybai nustatčius, kad pagal UAB „(duomenys neskelbtini)“ išrašytą išankstinę PVM sąskaitą-faktūrą joje nurodyta 6 270,22 Eur suma buvo apmokėta, Tarnyba pagrįstai ją įtraukė į patirtas Įmonė2 bankroto proceso administravimo išlaidas.

Dėl atsakomybės taikymo pažymėtina, kad ginčo, jog pareiškėja Įmonė2 bankroto procesą administruojančiu Administratoriaus darbuotoju buvo paskirta nuo 2024 m. sausio 25 d. nėra.

Tarnyba Išvadoje konstatuodama JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimą, aiškiai nurodė, jog pareiškėja laikoma atsakingu asmeniu už minėtus pažeidimus laikotarpiu nuo 2024 m. sausio 25 d. iki Išvados surašymo dienos.

JANĮ 130 straipsnio 2 dalies 1 punktą nustato, kad administratorius juridinis asmuo privalo nurodyti priežiūros institucijai turintį teisę administruoti nemokumo procesus darbuotoją, atsakingą už juridinio asmens nemokumo procesų administravimą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo nemokumo administratoriaus paskyrimo dienos. JANĮ 130 straipsnio 2 dalies 2 punktą nustato, kad administratorius juridinis asmuo privalo nurodyti priežiūros institucijai naują darbuotoją, atsakingą už juridinio asmens nemokumo procesų administravimą, ir nurodyti tokio keitimo priežastį ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo atsakingo darbuotojo keitimo dienos. JANĮ 130 straipsnio 4 dalis nustato, kad administratoriaus juridinio asmens darbuotojas, atsakingas už juridinio asmens nemokumo procesų administravimą, JANĮ 130 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais pradeda administruoti nemokumo procesus nuo informacijos paskelbimo priežiūros institucijos interneto svetainėje, kaip nustatyta JANĮ 32 straipsnio 1 dalies 2 punkte (šis punktas nustato, kad priežiūros institucijos interneto svetainėje ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo informacijos gavimo dienos priežiūros institucijos nustatyta tvarka skelbiama: nemokumo administratoriaus juridinio asmens nurodyto darbuotojo, atsakingo už juridinio asmens nemokumo proceso administravimą, vardas ir pavardė; duomenys ryšiams palaikyti (adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas ir kiti).

Pagal pirmiau nurodytas JANĮ nuostatas galima daryti išvadą, kad administratorius juridinis asmuo, kuriam paskirtas administruoti konkretaus juridinio asmens bankrotas, privalo būti paskyręs ir Tarnybai nurodęs vieną savo darbuotoją, atsakingą už šio juridinio asmens bankroto proceso administravimą. Šis darbuotojas, turėdamas teisę teikti nemokumo administravimo paslaugas, turi teisę veikti administratoriaus juridinio asmens vardu ir vykdyti konkretaus juridinio asmens bankroto procedūras.

Kaip jau buvo minėta, JANĮ 3 straipsnio 3 punktą įtvirtina skaidrumo principą, reiškiantį, kad informacija apie nemokumo procesą būtų laiku prieinama visiems nemokumo procese dalyvaujantiems asmenims, siekiant užtikrinti šių asmenų teisių ir teisėtų interesų gynimą, išskyrus atvejus, kai reikia apsaugoti teisės aktais saugomus asmens duomenis ar komercinę (gamybinę) paslaptį sudarančią informaciją. JANĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas profesionalumo principas, reiškia, kad nemokumo procesus administruojantys asmenys turi vykdyti savo pareigas profesionaliai, užtikrindami aukštą savo profesinių žinių ir sugebėjimų lygį ir elgdamiesi taip, kad užtikrintų nepriekaištingą profesijos atstovo reputaciją.

Darbuotojo, atsakingo už juridinio asmens bankroto proceso administravimą, paskyrimas negali būti deklaratyvus, jis faktiškai privalo veikti administratoriaus juridinio asmens vardu ir vykdyti konkretaus juridinio asmens bankroto procedūras. Nagrinėjamu atveju, pareiškėjai būnant atsakingu darbuotoju, paskirtam administruoti Įmonės2 bankroto procesą, ir nustačius, kad Įmonės2 bankroto procese išlaidų patirta daugiau nei pateikta Portale (nors sumos turėtų sutapti), Tarnyba pagrįstai nustatė pažeidimą. Pažymėtina, pareiškėja 2025 m. kovo 4 d. pranešimu „Dėl patikrinimo išvadoje nurodytų trūkumų ištaisymo“ Tarnybą informavo, kad Įmonės2 administravimo išlaidų dokumentai ir išlaidų informacija Portale buvo patikslinti, papildomai įtraukiant 1 600 Eur išlaidų sumą, kurią sudarė teismo nustatytas mokestis už ekspertizės atlikimą. Taigi, kaip matyti, aplinkybė, jog pareiškėja tik nuo 2024 m. sausio 25 d. paskirta Įmonės2 bankroto procesą administruojančiu asmeniu, neapribojo jos teisės/pareigos tinkamai vykdyti JANĮ nuostatas bei tikslinti Portale esančią informaciją apie Įmonės2 patirtas išlaidas. Komisijos vertinimu, esant nustatytoms objektyvioms aplinkybėms, Tarnyba šioje dalyje pagrįstai konstatavo JANĮ 3 straipsnio 3, 5 punktų, 66 straipsnio 1 dalies 21 punkto pažeidimus.

Apibendrinant aukščiau išdėstytą, pažymėtina, kad, aiškindamas VAĮ 8 straipsnį (šiuo metu galiojančios įstatymo redakcijos 10 straipsnio 5 dalies atitiktis), LVAT yra pažymėjęs, kad individualių administracinių aktų priėmimas yra teisės taikymas, sukkeliantis konkrečių teisinių padarinių asmenų teisiniam statusui (žr., pvz., 2012 m. liepos 20 d. nutartį administracinėje byloje A-520–2294/2012; 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-444-2366/2012). Viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs,

tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisumą, nagrinėjančią tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2012 m. kovo 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-212/2012).

Nagrinėjama atveju įvertinusi byloje pateiktą medžiagą, atsižvelgdama į nurodytą teismų praktiką, Komisija vertina, kad ne visi Įsakyme ir Išvadoje nurodyti pareiškėjos atžvilgiu nustatyti JANĮ pažeidimai yra tinkamai ir išsamiai motyvuoti. Šiuo atveju pareiškėjos teisė į objektyvų patikrinimo atlikimą ir motyvuoto sprendimo priėmimą yra pažeista. Šie pažeidimai yra esminiai. Tarnybos Įsakymas yra naikintinas kaip neatitinkantis VAĮ reikalavimų, įpareigojant Tarnybą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos B. M. skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025 m. vasario 7 d. įsakymą Nr. V4-18 „Dėl poveikio priemonės ir nurodymo nemokumo administratorei B. M. skyrimo“, įpareigojant priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas